

Kabels en leidingen en de Omgevingswet

Kabels en leidingen vormen een onderdeel van het ruimtelijke domein en daarmee is de relatie met de Omgevingswet (OW) snel gelegd. Maar wat betekent de komst van de OW precies voor het domein van kabels en leidingen? En meer praktisch: wat betekent het voor de vele mensen die zich binnen (gemeentelijke) overheden bezighouden met het verlenen van vergunningen, instemmingen en toestemmingen voor graafwerkzaamheden? Op deze en andere vragen proberen wij een antwoord te geven. Ook willen wij graag met u in contact komen en uw mening horen!

Waarom dit initiatief?

Als leverancier van zowel MOOR als WoW bedienen wij alle partijen die betrokken zijn bij het indienen, vergunnen en (administratief) afhandelen van kabels- en leidingvergunningen en -meldingen. Vanuit veel van onze gebruikers krijgen wij met regelmaat vragen over de stand van zaken, de impact en onze visie op de OW. Hierover hebben we de afgelopen tijd al vaker gecommuniceerd. Vanuit onze interne collega's van Ruimtelijke Ordening- en VTH-software en onze externe contacten hebben we inmiddels een goed beeld van de potentiële impact. We leren dat gemeenten druk bezig zijn om aan te sluiten op het DSO maar daarbij niet altijd de tijd hebben c.q. nemen om de belangen van kabels- en leidingen hierin mee te nemen.

Terugblik

In 2020 zijn we als Visma Roxit gaan nadenken over de vraag wat de rol van kabels en leidingen is in de OW. In de afgelopen jaren hebben we veel geleerd en zijn we zeker ook (deels) tot andere inzichten gekomen. Tegelijkertijd is nog niet alles helder. Inmiddels is wel duidelijk dat gemeenten de tijd hebben! Voor lokale regelgeving is tot 2029 de tijd om de rol van kabels en leidingen binnen de OW goed vorm te geven. Hierbij moeten we niet alleen kijken naar de regelgeving, maar ook naar de rol van de geometrie (als beperkingsgebieden) in uw omgevingsplan. Verder staan we in nauw contact met netbeheerders en het DSO om onze kennis te delen.

Stand van zaken

Op dit moment gaat de meeste aandacht uit om met het minimaal verplichte aan te sluiten op het DSO. Een brede/gestandaardiseerde aanpak om vanuit lokale regelgeving (AVOI's e.d.) kabels en leidingen over te zetten naar het omgevingsplan, inclusief het relateren aan beperkingsgebieden, vergunningchecks en indieningsvereisten zien wij momenteel nog niet. Een aantal gemeenten is begonnen met het overzetten van de lokale regels naar hun omgevingsvisie (de voorloper van het te publiceren omgevingsplan in het DSO) maar zij

geven ook aan dit niet direct met inwerkingtreding van de omgevingswet al in het DSO te willen/kunnen publiceren. Ook blijkt er nog veel onduidelijkheid te zijn over het mogelijke verschil tussen nuts en telecom.

Vanuit het WOW Portaal zijn we, in overleg met de Netbeheerders, het DSO en het COB aan het inventariseren wat de impact is van de omgevingswet op de grote bevoegde gezagen, specifiek voor kabels en leidingen. Deze ervaring nemen we mee om de mogelijke impact/implementatie scenario's op het MOOR Platform verder uit te werken. Als Visma Roxit zijn we ook lid geworden van het COB om samen met VNG, GPKL en de koploper-gemeenten uit <https://debouwcampus.nl/trajecten/vol-onder-maaiveld> mee te denken over hoe een gestandaardiseerde aanpak er uit kan komen te zien.

Wat zijn de uitgangspunten voor het kabels en leidingen domein?

Als kabels en leidingen domein lopen we eigenlijk voor op de omgevingswet. De doelstellingen die in de OW zijn geformuleerd worden al geruime tijd geborgd door MOOR en andere taakspecifieke kabels en leidingen oplossingen. Het DSO is (momenteel) met name gericht op de individuele (zakelijke of particuliere) aanvrager en is niet voorbereid op groot-zakelijk gebruik vanuit een closed-user group, bestaande uit een beperkt aantal min of meer vaste partijen (netbeheerders). We constateren ook dat het DSO functioneel te beperkt is om als vervanging van MOOR (of ieder ander specifiek kabels- en leidingensysteem) als indieningsportaal te dienen. Dit komt door de wijze waarop het DSO functioneert:

- Het DSO fungeert feitelijk als een 'brievenbus'. Na het indienen van een vergunning moet de verdere ontvangst, afhandeling en communicatie met de aanvragende partij vanuit een ander systeem gebeuren. Alle omgevingsverzoeken komen op 1 centraal punt binnen bij de gemeente en er is nog geen standaard beschikbaar om deze verzoeken door te routeren naar een taakspecifieke oplossing zoals MOOR.
- De geluiden die wij vanuit gemeenten ontvangen zijn dat u uw vergunningen, instemmingsbesluiten en meldingen in samenhang wilt blijven ontvangen en afhandelen in MOOR en daarmee de communicatie tussen uzelf als bevoegd gezag en de indienende partij centraal via 1 applicatie wilt kunnen vastleggen.

Conclusie en advies

We kunnen concluderen dat het geen goed idee is om nu al overhaast over te stappen vanuit de regelgeving. Ons advies aan gemeenten is daarom:

- Zoek goed uit wat de impact is van de verschillende onderdelen zoals nu benoemd in uw lokale regelgeving en wat hiervan kan, mag en overgezet moet worden.
- Bekijk hoe beperkingsgebieden ingezet kunnen worden om zowel voor uzelf als uw klanten beter overzicht te verkrijgen welke regels waar gelden voor kabels en leidingen.
- Kijk waar standaardiseren mogelijk is samen met andere bevoegde gezagen en de netbeheerders.